

การวิจัยและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว

Research and development of teacher professional competency, network
schools co- development in the Special Economic Zone (SEZ) due to the royal
initiative of Her Royal Highness Princess
Maha Chakri Sirindhorn: A case study of Border Patrol
Police School, Sa Kaeo Province, Thailand

วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง

Wacharapatr Techawattanasiridumrong

Article History

Receive: August 12, 2020

Revised: April 7, 2022

Accepted: April 8, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว หาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว วิจัยดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนา ระยะที่ 3 การทดลองภาคสนาม และระยะที่ 4 การศึกษาความคงทน ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว จาก 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 250 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดความรู้ 2) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ และ 3) แบบวัดเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสถิติที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้หลักสูตรฝึกอบรมการเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 4 หน่วย 2) ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนรวมเท่ากับ 510 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.99 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติ พบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการศึกษาความคงทนด้านความรู้ พบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ที่คงทนหลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์ สูงกว่าหลังการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : สมรรถนะวิชาชีพครู ; โรงเรียนเครือข่าย ; เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ; หลักสูตรฝึกอบรม ; โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ABSTRACT

This research aimed to develop a training course in order to strengthen the teacher professional competency at the Border Patrol Police School, Sa Kaeo Province. Secondly, the research intended to find the effectiveness of training courses for professional competency at the Border Patrol Police School. The research method had four phases: The first phase was focusing on studying and analyzing the fundamental data; the second phase was the process of design and development; the third phase was: experimental fieldwork and the fourth phase was studying durability. The research population came from 11 teachers at the Border Patrol Police School, Sakaeo Province, a total of 250 people, sampling group were recruited from 30 teachers. The research instruments were 1) a knowledge measurement form 2) a skill assessment form 3) attitude measurement form. The statistics using for data analysis were including percentage, mean, standard deviation and statistical tests. The research results were found that 1) receiving a training course for enhancing teacher professional competency professional teacher at the Border Patrol Police School in Sa Kaeo Province, totaling 4 units. 2) The results of finding the overall effectiveness of the training course were considerably assumed as 'very good,' due to a total score of 510 points [84.99 percent] from results of comparing the knowledge average score and practical skills. In the attitude, the result suggested that the training scores the teachers achieved were different as comparing 'pre' and 'post' training. Teachers, who attended the training course had a performance's score higher than the untrained stage as showing upon the statistical level at .01 and the knowledge retention results showed that 4 weeks after the completion of the training, the teachers who received the training was significantly higher than the untrained stage at .01.

Keywords : Teacher Professional Competency, Network Schools, Area of the Special Economic Development zone, Training Courses, Border Patrol Police School

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2559 ถึง 30 กันยายน 2564) กล่าวถึง หลักการสำคัญของการพัฒนาว่า “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศให้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม” (Office of the Permanent Secretary for Education, 2017)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) กล่าวถึง การศึกษากับการพัฒนาสังคมเป็นกระแสหลักสำคัญที่สังคมเฝ้าจับตามองในกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในมิติต่างๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าภายใต้ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สองในปัจจุบันมุ่งเน้นมิติของการพัฒนา 4 มิติ ได้แก่ การปฏิรูปนักเรียนยุคใหม่ การปฏิรูปครูยุคใหม่ การปฏิรูปโรงเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการปฏิรูประบบบริหารจัดการยุคใหม่ ซึ่งในทุกมิตินั้นจะมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุผลของการปฏิรูปการศึกษาไทยในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ดังกล่าว สำหรับการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่นั้น มีข้อเสนอแนะในเชิงยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาหลากหลายแนวทางตามข้อเสนอของคณะกรรมการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้เสนอแนะไว้เพื่อสร้างให้ครูยุคใหม่มีบทบาทในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ มีกระบวนการผลิตและพัฒนาครูคุณภาพและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครูคุณภาพและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

มาตรฐาน ในขณะที่เดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสาขาวิชาชีพที่เข้มแข็ง มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจอยู่ได้อย่างยั่งยืน ดังนั้นการพัฒนาวิชาชีพครูภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมในช่วงเวลานี้นับว่าเป็นบทบาทและภารกิจสำคัญที่ทำทลายเป็นอย่างไร้ต่อความสำเร็จของการพัฒนา เพื่อก่อให้เกิดศักยภาพและประสิทธิภาพสูงสุดของศาสตร์แห่งวิชาชีพความเป็นครู ทั้งนี้สืบเนื่องจากสภาพทางบริบทรอบด้านที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโดยเฉพาะในด้านการจัดการศึกษาของยุคปฏิรูปในทศวรรษที่สองเป็นอย่างมากซึ่งมีดัชนีบ่งชี้ (Indicators) หลายประการที่บ่งบอกและสะท้อนผลให้ทราบทั้งที่เป็นภาพในเชิงบวกบวกและลบควบคู่กันไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลลัพธ์ (Out Put) ที่เกิดกับผลผลิตของกระบวนการจัดการศึกษาซึ่งก็หมายถึงผู้เรียนนั่นเองที่เป็นสิ่งบ่งบอกหรือเป็นสัญญาณของการสะท้อนภาพดังกล่าวออกมาสู่สังคมจากกระแสของการปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ผลที่เกิดขึ้นย่อมเป็นการตอบโจทย์สำคัญที่สังคมโดยรวมต่างมุ่งเป้าหมายไปที่ “ครู” ในด้านประสิทธิภาพและศักยภาพของการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนโดยหลักเสียงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบเหล่านี้ได้ (The Ministry of Education, 2017)

สภาพปัญหาวิชาชีพครูในประเทศไทยที่ปรากฏในปัจจุบัน พบว่า วิชาชีพครูกลับเป็นวิชาชีพที่คนทั่วไปดูหมิ่นดูแคลน เป็นวิชาชีพที่รายได้ต่ำ ผู้ประกอบวิชาชีพครูยากจน ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงและมีฐานะดี ไม่ประสงค์จะให้บุตรหลานของตนศึกษาเพื่อออกไปประกอบวิชาชีพครู ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่ประสงค์ที่จะสมัครเรียนในสาขาวิชาชีพครู ผู้สมัครเรียนในสาขาครูจึงมักเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เมื่อไม่สามารถสอบเข้าเรียนในสาขาวิชาชีพอื่นได้แล้วจึงจะสมัครเรียนเพื่อออกไปเป็นครู ปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครูอาจสรุปได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ 1) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการผลิต เช่น ปัญหาอันเนื่องมาจากตัวป้อนเข้าของกระบวนการ ผลิตครู กระบวนการเรียนการสอนนักศึกษาครู การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตครู และการควบคุมให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตามที่กำหนด 2) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการใช้ครู เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนด้าน งบประมาณ การบำรุงขวัญกำลังใจครู การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการใช้ครู และ 3) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อให้การผลิตและการใช้ครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ปัญหาความด้อยประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา การขาดระบบการตรวจสอบและประเมินผู้บริหาร การไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่น การขาดแคลนทรัพยากรเพื่อการบริหาร รวมทั้งการขาดสถาบันพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาระดับมืออาชีพ (The Ministry of Education, 2017)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสภาพปัญหาของครูโดยภาพรวมที่เกิดขึ้นหลังการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ 2 ยังมีความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคทางการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารรวมทั้งโรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน 220 แห่ง ทั่วประเทศ จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาของครูในโรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ซึ่งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบปัญหาในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า 1) ครูขาดการวางแผนในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู 2) ครูขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ขาดทักษะและเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กนักเรียน 3) เกิดความซ้ำซ้อนและขาดความชัดเจนในการสั่งการต้องรอการสั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัด 4) โรงเรียนอยู่ห่างไกลการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เกิดการล่าช้าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารและไม่เอื้อต่อการติดต่อประสานงาน 5) ครูขาดความรู้ในเรื่องการเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานและขาดการรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นลักษณะลายลักษณ์อักษร 6) ขาดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู 7) ครูไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดทำหลักสูตรอิงมาตรฐานและขาดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอิงมาตรฐาน 8) โรงเรียนไม่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปเล่ม 9) โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานของโรงเรียน และ 10) โรงเรียนไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ชัดเจน (Office of Border Patrol Police Division 12, 2019) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว เพื่อให้การดำเนินการวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าว ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะชี้ให้เห็นประเด็นในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ให้มีสมรรถนะวิชาชีพครูไม่ว่าจะเป็นสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง หรือสมรรถนะด้านการพัฒนาวิชาชีพครูต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติของครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ก่อนการอบรมและหลังการอบรม
 - 2.2 เพื่อศึกษาความคืบหน้าด้านความรู้ของครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว หลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด รวมทั้งวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)

ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการสร้างความรู้ของผู้เรียน โดยทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เชื่อว่า การเรียนรู้หรือการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้จากการนำประสบการณ์หรือสิ่งที่ค้นพบเห็นในสิ่งแวดล้อมหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมมาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเองหรือ เรียกว่า โครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structure) หรือที่เรียกว่า สกีม (Schema) ซึ่งนั่นคือ ความรู้ นั้นเอง ซึ่งอาจมีใช่เป็นเพียงการจดจำสารสนเทศมาเท่านั้น แต่จะประกอบด้วยโดยที่แต่ละบุคคลนำประสบการณ์เดิมหรือความรู้ความเข้าใจเดิมที่ตนเองมีมาก่อน มาสร้างเป็นความรู้ความเข้าใจที่มีความหมายของตนเองเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจสร้างความหมายที่แตกต่างกัน เพราะมีประสบการณ์หรือความรู้ความเข้าใจเดิมที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sitthi (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้ข้อค้นพบว่า 1) สมรรถนะที่พัฒนาขึ้น ด้านความรู้ จำนวน 5 สมรรถนะ 16 ตัวบ่งชี้ สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติ จำนวน 4 สมรรถนะ 9 ตัวบ่งชี้ และสมรรถนะด้านเจตคติ จำนวน 1 สมรรถนะ 3 ตัวบ่งชี้ 2) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Laungnil (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้ข้อค้นพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะของครูใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการพัฒนาครูโดยโรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมากที่สุด โดยมีสภาพที่พึงประสงค์และสมรรถนะหลักของครูใหม่ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับชุมชน รองลงมาคือ การพัฒนาสถานศึกษา ส่วนสมรรถนะหลักของครูใหม่ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำที่สุด คือ การพัฒนาทางวิชาการ 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ตามแนวคิดการพัฒนาครูโดยโรงเรียนเป็นฐานมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ การพัฒนาสมรรถนะของครูใหม่ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่เน้นการสร้างความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยวิธีโปรแกรมโค้ช (Coaching Program) การพัฒนาสมรรถนะของครูใหม่ด้านการพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นรายบุคคล โดยใช้โปรแกรมโค้ช (Coaching Program) การพัฒนาสมรรถนะของครูใหม่ด้านการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียนเป็นกลุ่ม โดยวิธีการพัฒนาผ่านการสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job Rotation) และการพัฒนาสมรรถนะของครูใหม่ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยวิธีการพัฒนาผ่านสถานการณ์จำลอง (Simulation) ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว เพื่อนำมาพัฒนาสมรรถนะของครูในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของครูที่เข้ารับการฝึกอบรม

2. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของโอลิวา

การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของโอลิวา ได้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรมาจากการขยายความคิดของตนเอง โดยโอลิวาได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้เมื่อปี ค.ศ 1976 ซึ่งกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของโอลิวามีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา ปรัชญาและหลักจิตวิทยาการศึกษา ซึ่งเป้าหมายนี้เป็นความเชื่อที่ได้มาจากความต้องการของสังคมและผู้เรียน 2) การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ผู้เรียนและเนื้อหาวิชา 3) การกำหนดจุดหมายของหลักสูตร 4) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 5) การจัดโครงสร้างของหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ 6) การกำหนดจุดหมายของการเรียนการสอน 7) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 8) การเลือกยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอน 9) การเลือกวิธีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน 10) การนำยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอนไปใช้ 11) การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนไปใช้ และ 12) การประเมินผลหลักสูตร (Oliva, 1992) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saeedee (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยประยุกต์ใช้อำนาจความสะดวกในการเรียนรู้ร่วมกับการสอนแบบเสริมศักยภาพ ได้ข้อค้นพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและความเป็นมา 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม 3) หน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 5 หน่วย 4) ระยะเวลาของการฝึกอบรม 5) กิจกรรมที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรม 6) สื่อที่ใช้ในหลักสูตรฝึกอบรม 7) การประเมินผลหลักสูตร และ 8) แผนการฝึกอบรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย Wannasilp (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยรูปแบบผสมผสาน เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ข้อค้นพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรมฝึกอบรม 5) สื่อการเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล และ 7) การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม เป็นแบบผสมผสาน โดยใช้แบบเผชิญหน้าในขณะปฏิบัติงานสอนปกติผ่านระบบบนเว็บไซต์ออนไลน์และการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว โดยสังเคราะห์แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของโอลิวา (Oliva) และนักการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในครั้งนี้

3. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้รับการพัฒนามาจากแนวคิดเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus-Response) หรือทฤษฎี เอส-อาร์ (S-R theory) และนำมาประยุกต์ใช้ Sanghi (2016) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนแต่ละคน เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ผู้พัฒนาจึงควรมีข้อมูลรายบุคคลสำหรับการวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนการดำเนินชีวิตของคนยุคใหม่ที่ต้องใช้ศักยภาพที่แตกต่างของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการประกอบอาชีพและช่วยเหลือสังคม ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนานตนเองตามความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล คือ ได้ค้นพบและเพิ่มพูนศักยภาพที่แตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่น อันนำไปสู่การทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งแก่สังคมและประเทศต่อไป แนวคิดทฤษฎีนี้สอดคล้องกับการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการพัฒนาของ Keegan, Ringhofer and Huemann (2018) อธิบายว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีจุดมุ่งหมายในการที่จะเพิ่มความรู้ ทักษะในการปฏิบัติและเจตคติ โดยวิธีการฝึกอบรม การให้การศึกษาและการพัฒนา เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพการทำงานขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นกระบวนการคัดเลือกเป็นกระบวนการที่ต่อจากการสรรหาเพื่อทำการคัดเลือกผู้สมัครจากจำนวนผู้สมัครทั้งหมดเพื่อกระทำการจ้างต่อไปซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือกมี 3 ประเภท ได้แก่ การตรวจสอบภูมิหลังของบุคคล การสัมภาษณ์และการทดสอบ 1) การตรวจสอบภูมิหลังของบุคคล (Background formation) ได้แก่ ใบสมัคร (Application Forms) ประวัติส่วนตัว (Resumes) และหนังสืออ้างอิง (Reference) ซึ่งการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครในเรื่องต่างๆ เช่น ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน หรือการได้รับประกาศนียบัตรพิเศษต่างๆ ซึ่งบางครั้งข้อมูลส่วนตัวที่ผู้สมัครใส่ไว้ในประวัติส่วนตัว หรือหนังสืออ้างอิงจากหน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ ยากต่อการตรวจสอบหรือเป็นข้อมูลจริง เพราะผู้สมัครอาจทำการเสริมแต่งให้เอกสารดังกล่าวออกมาดูดีที่จะดึงดูดความสนใจขององค์กร 2) การสัมภาษณ์ (Interviewing) การสัมภาษณ์เป็นเทคนิคการคัดเลือกบุคลากรที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายอาจอยู่ในรูปของการเผชิญหน้า (Face to Face) สื่อสารผ่านกล้องวิดีโอสำหรับผู้ที่อยู่ต่างสถานที่ (Video Conferencing) และการสื่อสารผ่านทางเครือข่าย

คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาของ Cavalier (2005) อธิบายว่า ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการพัฒนาทรัพยากรบุคคล: ผลลัพธ์และความสำคัญในการทำงาน เพื่อตรวจสอบจุดหมายของสมรรถนะที่มีส่วนในการจัดการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Human Resource Management: HRM) ในองค์การรวมทั้ง การทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตามมุมมองต่างๆ ในเรื่องของสมรรถนะจากการสร้าง ทฤษฎีก่อนหน้านี้และหลักฐานที่สังเกตได้บางอย่าง ประกอบกรอบสมรรถนะใหม่ได้มีการพัฒนาดีขึ้น จุดมุ่งหมายที่สำคัญเป็น การเน้นและการยืนยันการนำสมรรถนะไปใช้ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทักษะและอุปนิสัยในองค์การต่างๆ ซึ่งเป้าหมาย การพัฒนาสมรรถนะที่แตกต่างของบุคคล และความแตกต่างทางวัฒนธรรมการทำงานของแต่ละท้องถิ่นและประเทศ หากมี การจัดการที่เหมาะสมสมรรถนะก็สามารถสร้างเสริมงาน และมีการพัฒนาจนสามารถบรรลุได้ทั้งความต้องการขององค์การ และบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัย Suwanchatri (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู ได้ข้อค้นพบว่า นักศึกษาคูรมีสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักศึกษาคูรที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู ได้คะแนน ความรู้ความเข้าใจจากการจัดกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักศึกษาคูรทั้ง 10 คน มีพัฒนาการใน การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนทั้งจากการประเมินของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น ผลการสัมภาษณ์นักเรียนและครูพี่เลี้ยง ได้ข้อค้นพบว่า นักศึกษาคูรมีสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูครบทั้ง 3 ด้าน และ(4) นักศึกษาคูรที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู มีความพึง พอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phrompitak (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมบนเครือข่ายออนไลน์ เพื่อเพิ่มสมรรถนะครูด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้ข้อค้นพบว่า ครูมีความต้องการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก และหลักสูตรควรมีเนื้อหาสาระ ความรู้ดังนี้ หลักการพื้นฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เทคนิคและการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล การสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผล การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินมาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล การคัดเลือกบุคคล เข้ารับการพัฒนา และปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนา มาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านความรู้ ทักษะ การปฏิบัติ และเจตคติของครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ซึ่งในการจัดการฝึกอบรมครูครั้งนี้ผู้วิจัย คำนึงถึงความแตกต่างของครู การคัดเลือกครูเข้ารับการฝึกอบรม และปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนา โดยผู้วิจัยได้พัฒนา หน่วยการเรียนรู้ฝึกอบรมและกิจกรรมการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของครูโรงเรียนตำรวจตระเวน ชายแดนในพื้นที่จังหวัดสระแก้วตามสภาพจริง

4. แนวคิดการจัดบรรยากาศในการพัฒนา

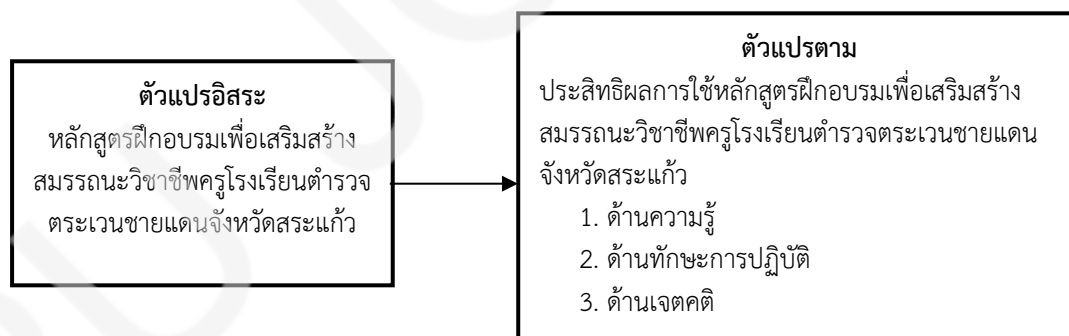
การสร้างบรรยากาศในการพัฒนา มีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จในการพัฒนา บรรยากาศที่ดีจะส่งผลให้ บุคลากรเกิดความรักความผูกพัน ความตระหนักและความพึงพอใจ ซึ่งจะส่งผลให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ Bloom (1976) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในการพัฒนาที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งตัว แปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการเรียนการสอน ได้แก่ 1) การชี้แนะการเรียนรู้แก่ผู้เรียน คือ การสื่อสารให้ผู้เรียนเข้าใจถึงผลงาน ที่คาดหวังและวิธีการทำงานให้บรรลุสิ่งที่คาดหวัง 2) การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นของผู้เรียน คือ การให้ผู้เรียนฝึกฝนการ ทำงานที่มอบหมายอย่างทุ่มเท ทั้งในและนอกเวลาเรียน 3) การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาด 4) การ เสริมแรงแก่ผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบจากครู เพื่อนและผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติงานให้เป็น ที่ยอมรับและไม่ยอมรับผลการปฏิบัติงานที่ไม่ดี ผลการเรียนรู้เป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวแปรหนึ่งในทฤษฎีการสอน ภาระงาน ก่อให้เกิดผลการเรียนรู้ จากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในทฤษฎีการสอนของบลูม แสดงว่าลักษณะของผู้เรียนซึ่งเป็น พฤติกรรมด้านสติปัญญาและลักษณะของผู้เรียนด้านจิตใจของผู้เรียน ตลอดจนคุณภาพของการเรียนการสอนส่งผลต่อภาระ งานเพื่อการเรียนรู้และภาระงานมีผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ อัตราการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ด้านจิตใจของผู้เรียนและ ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nambamrung (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้ข้อค้นพบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมและแต่ละด้านอยู่ใน ระดับมาก ส่วนงานวิจัยของ Wannasilp (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยรูปแบบผสมผสาน เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ข้อค้นพบว่า ครูมีความพึงพอใจที่มีต่อการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sitthi (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วมเพื่อ

เสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ข้อค้นพบว่า สมรรถนะด้านเจตคติของครูหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม และความพึงพอใจของครูต่อการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวความคิดการสร้างบรรยากาศในการพัฒนาของบลูม Bloom (1976) มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรม จำนวน 4 หน่วย ได้แก่ 1) หน่วยที่ 1 ความเป็นครู 2) หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้ 3) หน่วยที่ 3 การบริหารจัดการในห้องเรียน และ 4) หน่วยที่ 4 การวิจัยทางการศึกษา เพื่อให้หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับบริบทของครูผู้เข้ารับการอบรม อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ในการทำกิจกรรมแต่ละหน่วยการฝึกอบรม รวมทั้งเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างวิทยากรและครูผู้เข้ารับการอบรม

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์และวิเคราะห์เพื่อให้ได้ภาพรวมขององค์ความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยนำมากำหนดปัญหา ตัวแปรที่ศึกษา ขอบเขตของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ การออกแบบการวิจัย การออกแบบการทดลอง วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปและการอภิปรายผล ตลอดจนรายงานการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวทางในการวิจัยและอภิปรายผลที่เกิดขึ้นครั้งนี้ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยใช้หลักการแนวความคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Oliva (1992) ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง วัตถุประสงค์การวิจัยมีอะไรบ้าง การจัดกิจกรรมอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพและประเมินผลการเรียนรู้อย่างไร ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีการผสมผสานการจัดกิจกรรมตามแนวนุชนิยมส่วนการพัฒนาความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านความรู้ของ Sanghi (2016) ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการของ Cavalier (2005) และการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการพัฒนาด้านเจตคติของ Keegan, Ringhofer and Huemann (2018) รวมทั้งการสร้างบรรยากาศในการพัฒนาของ Bloom (1976) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก
2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติของครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม
3. ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว มีความคงทนด้านความรู้หลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยตามแผนงานและขั้นตอนครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Study and Analysis) ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development) ระยะที่ 3 การทดลองภาคสนาม (Field Test) และระยะที่ 4 การศึกษาความคงทน (Study the Retention) มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Study and Analysis)

การดำเนินการในระยะที่ 1 เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Study and Analysis) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครู ส่วนที่ 2 การสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูที่จำเป็นต้องเสริมสร้างสำหรับครูโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และส่วนที่ 3 การสำรวจความต้องการของครูผู้สอนในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูและความต้องการในการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครู

ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Design and Development)

การดำเนินงานในระยะที่ 2 นี้ เป็นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Study and Analysis) ในระยะที่ 1 มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูและกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมครู การดำเนินงานในระยะนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การสร้างโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมครู ส่วนที่ 2 การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครู และส่วนที่ 3 การแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมครู

ระยะที่ 3 การทดลองภาคสนาม (Field Test)

การดำเนินงานในระยะที่ 3 นี้ เป็นการนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ที่ได้ผ่านการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จนได้โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้วก่อนนำไปทดลองใช้ภาคสนาม (Field Test) ผู้วิจัยนำทดลองใช้ โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การศึกษานำร่อง (Pilot Study) และส่วนที่ 2 การนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้วไปใช้ภาคสนาม

ระยะที่ 4 การศึกษาความคงทน (Study the Retention)

การดำเนินงานในระยะที่ 4 นี้ เป็นการดำเนินงานหลังจากการทดลองภาคสนามเสร็จสิ้นไปแล้ว 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความคงทนด้านความรู้ หลังผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์ กับครูผู้สอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 จำนวน 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 250 คน (Office of Border Patrol Police Division 12, 2019)

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 จำนวน 11 โรงเรียน ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ จำนวน 30 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) คือ การหาช่วงของการสุ่มคำนวณจากขนาดประชากรหารด้วยขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ $250 \div 30 = 8$ หมายถึง จัดเรียงลำดับครูผู้สอนที่เข้ารับการอบรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ลำดับที่ 1-250 เลือกสุ่มทุกๆ 8 คน จนครบ 30 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ฉบับ ได้แก่

1. แบบวัดความรู้ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00 การวิเคราะห์แบบวัดความรู้ได้ค่าความยากระหว่าง 0.22-0.61 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25-0.64 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR20 ของ Kuder-Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.87

2. แบบวัดทักษะการปฏิบัติ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) มีข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์ครอนบักอัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.96 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.42-0.89

3. แบบวัดเจตคติ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) มีข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงของแบบวัดเจตคติโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์ครอนบักอัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.91 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.45-0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2562

2. ก่อนการดำเนินการอบรม ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ครูผู้สอนที่เข้ารับการพัฒนาศรณะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้วให้เข้าใจถึงแนวปฏิบัติต่างๆ

3. ก่อนดำเนินการอบรมผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการอบรม (Pretest) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ

4. ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้วที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ใช้เวลาในการอบรม 3 วัน จำนวน 18 ชั่วโมง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ จำนวน 40 ข้อ (ทำการวัดครั้งเดียว)

5. หลังเสร็จสิ้นการอบรมผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการอบรม (Posttest) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความรู้ จำนวน 30 ข้อ (ชุดเดิม) และแบบวัดเจตคติ จำนวน 20 ข้อ

6. จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้ แบบวัดทักษะการปฏิบัติ และแบบวัดเจตคติ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage)

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติ โดยใช้วิธีการคำนวณแบบต่างๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบด้วยสถิติที่ dependent t-test

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว พบว่า ได้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 4 หน่วย มีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) หลักการและเหตุผล 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) หน่วยการเรียนรู้ แบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็น 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความเป็นครู หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 การบริหารจัดการในห้องเรียน และหน่วยที่ 4 การวิจัยทางการศึกษา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Oliva (1992) กล่าวว่า องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรควรมี 12 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา ปรัชญา และหลักจิตวิทยาการศึกษาซึ่งเป้าหมายนี้เป็นความเชื่อที่ได้มาจากความต้องการของสังคมและผู้เรียน 2) การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ผู้เรียน และเนื้อหาวิชา 3) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 5) การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ 6) การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน 7) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน 8) การเลือกยุทธวิธีจัดการเรียนการสอน 9) การเลือกวิธีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน 10) การนำยุทธวิธีจัดการเรียนการสอนไปใช้ 11) การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และ 12) การประเมินผลหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wannasilp (2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรอบรมครูด้วยการผสมผสาน เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน พบว่า องค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยการผสมผสานมี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาหลักสูตร ฝึกอบรม 4) การจัดกิจกรรมฝึกอบรม 5) สื่อการเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล และ 7) การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเป็นแบบผสมผสาน โดยใช้แบบเผชิญหน้าในขณะปฏิบัติงานสอนปกติผ่านระบบบนเว็บไซต์ ออนไลน์ และการติดต่อสื่อสาร

นอกจากนี้ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยังมีข้อค้นพบอีกว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีการบูรณาการกิจกรรมการฝึกอบรมหลายรูปแบบ เช่น กรณีศึกษา การใช้กระบวนการกลุ่ม การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การสร้างความตระหนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwanchatri (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู พบว่า สมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียนภายในชั้นเรียน 2) ด้านการตอบสนองต่อความแตกต่างทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล และ 3) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพในการแก้ปัญหาของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sanghi (2016) พบว่า การพัฒนาสมรรถนะที่แตกต่างของบุคคล และความแตกต่างทางวัฒนธรรมการทำงานของแต่ละท้องถิ่นและประเทศ อย่างไรก็ตามหากมีการจัดการที่เหมาะสมสมรรถนะก็สามารถสร้างเสริมงานและมีการพัฒนาจนสามารถบรรลุได้ทั้งความต้องการขององค์กรและบุคคล ส่วนงานวิจัยของ Phrompitak (2016) พบว่า ครูมีความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรควรมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่มีความหลากหลาย และมีความจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความต้องการของครูผู้สอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Laungnil (2019) พบว่า แนวทางการพัฒนาครูควรศึกษาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่เน้นการสร้างร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลโดยวิธีโปรแกรมโค้ช และด้านการพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นรายบุคคลโดยใช้โปรแกรมโค้ช

2. การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว

2.1 ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 4 หน่วย (ฉบับร่าง) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ประเมิน	รายการประเมิน					
	การเขียน โครงเรื่อง	เนื้อหา สาระ	การใช้ ภาษา	การใช้สื่อ ประกอบ	การจัดทำ รูปเล่ม	รวมคะแนน
	40	40	40	40	40	200
1	32	32	31	38	37	170
2	32	32	32	36	35	167
3	34	32	32	38	37	173
รวม	98	96	95	112	109	510
คะแนนเฉลี่ย	32.66	32.00	31.66	37.33	36.33	169.98
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	81.65	80.00	77.50	93.32	90.82	84.99

จากตารางที่ 1 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนรวมเท่ากับ 510 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.99 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nambamrung (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีความรู้ด้านภาวะผู้นำสูงขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saeedee (2018) พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นส่งผลให้สมรรถนะของครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศและดิจิทัล ด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติ และด้านเจตคติ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นที่ผ่านกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ

2.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติของครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญไปใช้ภาคสนาม (Field Test) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติของครูก่อนการอบรมและหลังการอบรม

รายการ	n	คะแนน	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม		t	Sig
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านความรู้	30	30	20.70	1.78	24.33	1.76	13.95	.00
ด้านทักษะการปฏิบัติ	30	200	140.00	9.70	180.77	6.11	19.57	.00
ด้านเจตคติ	30	100	76.40	5.85	83.50	4.76	4.86	.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sittthi (2017) แสดงให้เห็นว่าหลังการอบรมครูที่เข้ารับการอบรมมีพัฒนาการดีขึ้นกว่าก่อนการอบรม แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมสามารถพัฒนาครูที่เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติได้จริง เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรมมีเนื้อหาสาระตรงตามความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมซึ่งได้มาจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน อันเป็นผลให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cavalier (2005) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยหนึ่งของการอบรมที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้แก่ การพิจารณาความต้องการจำเป็นของผู้ปฏิบัติงานและสิ่งที่จะต้องเตรียมในการจัดอบรม ดังนั้นความสำเร็จของการอบรม จึงเริ่มต้นด้วยการประเมินความต้องการจำเป็นในการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ รับผิดชอบ และเป็นบุคคลที่ใฝ่หาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ผลการดำเนินกิจกรรมแต่ละหน่วยการอบรม ผู้วิจัยทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละหน่วยโดยการประเมินความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติ พบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมสามารถผ่านจุดประสงค์ทุกหน่วยอบรม ทั้งนี้เนื่องจากครูที่เข้ารับการอบรมมีความกระตือรือร้น ให้ความสนใจในการเข้ารับการอบรม มีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน และร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เนื่องจากเป็นเรื่องที่ครูให้ความสนใจและอยากจะพัฒนาสมรรถนะครูของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sanghi (2016) กล่าวว่า การคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมอย่างเหมาะสมและเป็นผู้ที่มีความพร้อมจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการอบรม วิทยากรเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการเตรียมความพร้อม การกระตุ้น ให้ความสนใจ และช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการอบรมและสามารถโน้มน้าวให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทำกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากการอบรมนั้นวิทยากรผู้ให้การอบรมต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ สร้างบรรยากาศอันดีให้แก่การอบรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1976) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศการฝึกอบรมให้ปลอดภัย เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการอบรม เกิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการทำงานกลุ่ม และตรวจสอบการประเมินผลของครูผู้เข้ารับการอบรมด้วยการร่วมกันประเมิน ซึ่งสนองความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ สื่อประกอบการอบรม เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการอบรมและมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suwanchatri (2017) กล่าวว่า การพัฒนาหน่วยการอบรมควรมีขั้นตอนตามหลักการ มีการจัดกิจกรรมหลากหลายจะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.3 การศึกษาความคงทนด้านความรู้หลังการอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว และหลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้หลังการอบรมและหลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์

รายการ	n	คะแนน	คะแนนเฉลี่ย		t	Sig
			$\bar{X}$	S.D.		
หลังการอบรม	30	30	24.33	1.76		
หลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์	30	30	25.43	1.56	2.54*	.00
ความคงทนด้านความรู้	30	30	1.10	0.43		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้วที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ที่คงทนหลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wannasilp (2019) พบว่า หลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์ ครูที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ที่คงทนถึงแม้ระยะเวลาจะผ่านไป แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมสามารถพัฒนาให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติ ของครูที่เข้ารับการอบรมได้จริง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว พบว่า ได้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 4 หน่วย แต่ละหน่วยมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) หลักการและเหตุผล 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) หน่วยการฝึกอบรม 5) กิจกรรมการฝึกอบรม และ 6) การวัดและประเมินผล แบ่งหน่วยการอบรมออกเป็น 4 หน่วย ดังนี้ (1) หน่วยที่ 1 ความเป็นครู (2) หน่วยที่ 2 การจัดการเรียนรู้ (3) หน่วยที่ 3 การบริหารจัดการในห้องเรียน และ (4) หน่วยที่ 4 การวิจัยทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการอบรมครั้งนี้ประกอบด้วย ภาคทฤษฎีเป็นการสร้างความรู้และความเข้าใจและภาคปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการสาธิต การศึกษาไปงาน การศึกษาจากกรณีศึกษา การนำเสนอผลงาน และการอภิปรายกลุ่ม เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว พบว่า 2.1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว จำนวน 4 หน่วย มีประสิทธิภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนรวมเท่ากับ 510 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.99 ปรากฏว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก 2.2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติของ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว พบว่า ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว มีคะแนนเฉลี่ย ด้านความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม ส่วนด้านทักษะการปฏิบัติ หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม และด้านเจตคติ หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม สรุปได้ว่าคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติของครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.3) ผลการศึกษา ความคงทนด้านความรู้หลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัด สระแก้ว พบว่า ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว มีความคงทนด้านความรู้หลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว ที่เข้ารับการ อบรมมีความคงทนด้านความรู้หลังเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 4 สัปดาห์ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว ที่พัฒนาขึ้นนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะผู้ที่สนใจจะนำไปใช้พัฒนาครู อาจารย์ หรือบุคลากรทางการศึกษาหน่วยงานอื่นๆ ควรเพิ่มระยะเวลา เป็น 5-7 วัน จะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีสมรรถนะที่สูงขึ้น
2. ก่อนนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว ไปใช้ ควรมีการศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรฝึกอบรมในด้านสภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการ อบรม และบริบท เพื่อจะได้เข้าใจและเห็นภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรมได้อย่างชัดเจนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมต่อไป
3. ระยะเวลาที่จำกัด 2-5 วัน ผู้ที่สนใจนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว ไปใช้สามารถเลือกหน่วยฝึกอบรมที่สำคัญ และจำเป็นต่อการนำไปใช้ได้ในปัจจุบันและใน อนาคต ไม่จำเป็นต้องนำมาทุกหน่วยการเรียนรู้ หรือถ้าเห็นความสำคัญทุกหน่วยการเรียนรู้ให้จัดฝึกอบรมควรจัดเป็นช่วงๆ
4. การจัดบรรยากาศที่ใช้ในการจัดกิจกรรมต้องเอื้อต่อการเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครู โดยมีวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อม ที่จะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านอื่น ๆ หรือ ใช้กับการพัฒนาสมรรถนะด้านอื่น ๆ สำหรับครูประจำการหรือครูผู้สอนทุกระดับ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องเสริมสร้างให้แก่ครูและบุคลากร ทางการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาไปแล้ว
3. ควรมีการศึกษาวิจัย กำกับ และติดตามผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลการนำ ความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ปฏิบัติจริงหรือไม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ครูผู้สอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดสระแก้ว ได้รับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู
2. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในการนำมาปรับปรุงและ พัฒนาโรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่รับผิดชอบของทางมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. กองกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ได้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้ว ไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
4. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดสระแก้วได้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนและดำเนินการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

ข้อจำกัดการวิจัย

1. สถานที่ที่ใช้ในการอบรมอาจไม่เอื้อต่อกิจกรรมบางหน่วยการอบรม อาจทำให้ผู้เข้ารับการอบรมไม่สะดวกหรือไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเต็มตามศักยภาพเท่าที่ควร
2. กิจกรรมการอบรมบางหน่วยการอบรมต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติเกินระยะเวลาที่กำหนด อาจทำให้กิจกรรมการอบรมไม่เป็นไปตามกำหนดการในการอบรมในแต่ละหน่วยการอบรม
3. เนื้อหาประกอบที่ใช้ในหน่วยการอบรมบางหน่วยการอบรม อาจต้องให้ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง
4. รูปแบบการเรียนรู้ วิธีการอบรม และเทคนิคการอบรม บางหน่วยการอบรมอาจมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของกิจกรรม อาจไม่เป็นไปตามรูปแบบการเรียนรู้ วิธีการอบรม และเทคนิคการอบรม ที่ผู้วิจัยกำหนด
5. การจัดอบรมในครั้งนี้อาจมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นระหว่างการอบรม ผู้วิจัยอาจมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการอบรมตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

References

- Bloom, B. S. (1976). *Human characteristic and school learning*. New York : McGraw-Hill.
- Cavalier, R. (2005). “*Employer Surveys of Core Competencies and Employer Focus Groups Responses*” . Minnesota USA: The University of Minnesota Crookston Baccalaureate Level Graduates.
- Keegan, A., Ringhofer, C., and Huemann, M. (2018). Human resource management and project-based organizing: Fertile ground missed opportunities and prospects for closer connections. *International Journal of Project Management*. 56(2), 25-30.
- Laungnil, K. (2019). Næōthāng kānphatthana samatthana khōng khru mai sangkat samnakngān khēt phūnthī kāsukṣā matthayommasukṣā khēt sōng tām næōkhīt kānphatthana khru dōi rōngriān pen thān. [Approaches to The Competency Development of Novice Teachers Under The Secondary Educational Service Area Office 2 According to The Concept of School-Based Teacher Development]. *Educational Management and Innovation Journal*. 2(1),1-19. Doi; org/10.14457/CU.the.2017.273.
- Nambamrung, P. (2017). Kānphatthana laksut fuk ‘oprom samatthana khōng huānā klum sara kārriānrū nai rōngriān matthayommasukṣā sangkat samnakngān khēt phūnthī kāsukṣā matthayommasukṣā khēt yīsip. [Developing of The Competency Training Curriculum of The Heads of Department in The Secondary School under The Secondary Education Service Area 20]. *Journal Kalasin University*. 4(3),454-472.
- Office of Border Patrol Police Division 12. (2019). Khōmūn bukkhalākōn rōngriān tamruāt trawēn chāidāen. [Personnel information, Border Patrol Police School]. Sa Kaeo: The Royal Thai Police.
- Office of the Permanent Secretary for Education. (2017). Phān phatthanākān sukṣā khōng krasuāng sukṣāthikān chabap thī sipsōng (Phō, Sō, sōngphanhāōj hoksip-2564). [The Educational Development Plan of the Ministry of Education, 12th ed (2017-2021)]. Bangkok: The Teachers Council of Thailand.
- Oliva, P. F. (1992). *Developing the curriculum* (3rd ed.). New York : Harper Collins.

- Phrompitak, S. (2016). Saphāp lāe khwāmtoṅkān ḥampen nai kānphatthana laksūt fuk ‘oprom bon khruākhaī ‘oṅlai phūa phoem samatthana khruḍa nakan watphon lāe pramoenphon kānriānrū khōṅg phū rīan . [Condition and Needs in The Development of online Training Courses for Enhancing Teachers Performance on Student Learning Outcome Measurement and Evaluation]. *Journal of Education Faculty of Education Srinakharinwirot University*. 17(1),79-87.
- Saeedee, A. (2018). Kānphatthana laksūt fuk ‘oprom phūa soemsāṅ samatthana khōṅg khru phon nai satawat thī yīsip ‘et doī prayuk chai kān ‘amnūai khwām saduāk nai kānriānrū rūam kap kānsōṅ bāp soem sakkayaphāp. [Development of training courses to enhance the capacity of teachers in the 21st Century by applying learning facilitation and empowerment teaching]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Sanghi, S. (2016). *The handbook of competency mapping: understanding, designing and implementing competency models in organizations*. India: SAGE publications.
- Sitthi, W. (2017). Kānphatthana laksūt fuk ‘oprom bāp mī sūan rūam phūa soemsāṅ samatthana dān kānḥatkān rīanrū tām nāōkhīt khōṅg sattraktiwit samrap khru sangkat samnakṅān khēt phunthī kānsuksā prathom suksā nakhōṅ phanom khēt sōṅg . [Participatory Development of A Training Curriculum to Enhance Learning Management Competencies Based on The Constructivist Concepts for Teachers Under The Office of Nakhon Phanom Primary Education Service Area 2]. *Journal of MCU Social Sciences Periscope*. 6(4),168-179.
- Suwanchatri, W. (2017). Kānphatthana laksūt fuk ‘oprom nēn samatthana phūa soemsāṅ samatthana khwāmrusuk wai khōṅg khru. [Development of a Competency-Based Training Curriculum to Enhance the Sensitivity Competency of Teachers]. *Al-Hikkahu Journal, Fatani University*. 7(14),9-22. DOI. org/10.1016/j.aca.2017.10.037.
- The Ministry of Education. (2017). Sōṅgphanhārōjhasipsōṅg thotsawat thī sōṅg khōṅg kanpatirū kānsuksā .[2009 Second decade of educational reform]. Bangkok: Assembly Printing House, Agricultural Cooperative of Thailand Limited.
- Wannasilp, K. (2019). Kānphatthana laksūt fuk ‘oprom khruḍuāi rūpbāp phasomphasān rūāṅg kāntham wīchai nai chan rīan . [The development of a Teacher Training Curriculum Based on the Blended Learning Model on the Subject of Doing a Classroom Research]. *Journal of Education Mahasarakham University*. 13(3), 25-40.